

Стратегия на Българската платформа за международно развитие (БПМР) за периода 2020-2024

Този документ представя проект за стратегически насоки за работата на БПМР за периода 2020-2024. Той има за цел да предложи рамка за организационното развитие на БПМР пред борда и членовете на Платформата.

Предложенията са направени въз основа на:

- 1) Предишната стратегия на БПМР (разработена 2016 г.) и коментари от членовете на постигнатото до сега;
- 2) Проучване на профила, експертизата и предпочитанията за бъдещите приоритети за работа на членовете на БПМР, направено чрез попълване на детайлни въпросници (януари-март 2015);
- 3) Анализ на най-важните промени и тенденции в политиките за развитие в България и в света.

София, 2020

За Българската платформа за международно развитие (БПМР)

Българската платформа за международно развитие (БПМР) е обединение на активни неправителствени организации в България.

Платформата е създадена през 2009 г. след 3-годишен подготвителен период с партньорството на проекта ТРИАЛОГ, предназначен да улесни диалога между старите и новите държави-членки на Европейския съюз и държавите от Глобалния юг.

БПМР е ръководена от членуващите в нея организации, които определят стратегическите посоки на нейното развитие.

Нашата мисия:

БПМР работи за решаване на социални, икономически, екологични проблеми на национално и глобално равнище, като се стремим да разширяваме пространството за гражданско участие.

Нашата визия:

Българска платформа за международно развитие е за свят, в който всеки човек има равен достъп до качествено образование и здравни услуги, радва се на социална справедливост, защитено право на достоен труд и живот и се чувства отговорен за опазване на природата. Постигането на всичко това БПМР вижда в изграждането на активни партньорства, основани на солидарност, взаимно уважение и висока ефективност на международното сътрудничество за развитие.

Нашите ценности

Отдаденост	в името на гражданските свободи и правата на човека.
Ангажираност	с мисията и целите на организацията
Солидарност	с международни и национални действия в името на социалната справедливост и демократичното управление.
Съпричастност	към проблемите на света и мястото на българската външна политика в решаването на хуманитарни проблеми и въпроси на устойчивото развитие.

Общи принципи

Прозрачност	В своята работа БПМР се води от разбирането за важноста действията на организацията да бъдат предвидими, открити и споделени – както с членовете на Платформата, така и с други представители на гражданското общество и институции.
Отговорност към обществото	Дейностите на БПМР са водени от желанието да допринесат в най-голяма степен за защитаване на интереса на българското гражданско общество при планирането и изпълнението на българската политика за международно сътрудничество за развитие. Тези дейности вземат предвид нуждите на страните, в които се изпълнява българската политика за развитие.

Недискриминация	Ние зачитаме, уважаваме и работим с общности и граждани независимо от техния етнос, раса, вявания, пол, убеждения, сексуална ориентация и други различия, които могат да бъдат предпоставка за дискриминация.
Работа в партньорство	За нас партньорството е водещ принцип и важен инструмент, който помага да определим и споделим приоритетите си и да мобилизираме капацитета си за постигане на целите на Платформата.

Стратегически цели

За да постигне визията и мисията си, БПМР си поставя пет взаимно свързани цели:

1. Да гарантира широко представителство на интересите на българските неправителствени организации в областта на националното и международно сътрудничество за развитие;
2. Да насърчава участието на своите членове в национални и международни инициативи на сътрудничеството за развитие и да подпомага по-нататъшното изграждане на техния капацитет за изпълнение на мисията на Платформата;
3. Да влияе върху политиката за развитие, разработването на стратегии и тяхното изпълнение на национално и международно ниво чрез създаване на ефективно партньорство със съответните държавни институции и други заинтересовани страни като гаранция за прозрачност при предоставянето на българската помощ за развитие
4. Да съдейства на общности в развиващите се страни в прилагането на добри практики, насочени към изкореняване на бедността и насърчаване на устойчивото развитие в тясно сътрудничество с партньорски организации на европейско и международно ниво;
5. Да повиши информираността на българското общество относно сътрудничество за развитие и неговите инструменти чрез глобално образование и образование за развитие.

Основни задачи

1. БПМР осигурява представителност на българските нестопански организации в сферата на международното сътрудничество за развитие.
2. Платформата се стреми да повиши чувствителността на институциите и обществото към проблемите на света.
3. БПМР работи за постигане на Целите на ООН за устойчиво развитие като инструмент за стратегическо планиране и оформяне на дневен ред за действие.
4. БПМР съдейства на българските институции в изпълнението на политика за сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ, като подпомага гражданското общество в развиващи се страни и страни в преход, предоставяйки експертиза и изпълнявайки дейности, които целят намаляването на бедността и насърчаване на устойчивото развитие.
5. Сегашните усилия на БПМР са насочени към усъвършенстване на регулаторната рамка и осъществяването на активни политики за развитие.

Основни партньори

1. Държавни институции
 - Министерство на външните работи – БПМР поддържа тесни контакти с МВнР в името на целите и мисията на българската политика за развитие.
 - Министерство на образованието и науката – поддържа връзка в сферата глобално и гражданско образование
 - Други институции, ангажирани с българската политика за сътрудничество за развитие и Целите за устойчиво развитие като
2. Национални и международни неправителствени организации и коалиции
 - CONCORD
 - GCAP
 - Коалиции и обединения на неправителствени организации
 - Коалиции и обединения на отговорни и устойчиви компании
3. Браншови и синдикални организации
4. Образователни и академични институции
5. Частен сектор

Силни страни на Платформата

Членовете на БПМР са организации, работещи за утвърждаване ролята на гражданския сектор в решаването на социални, икономически и екологични проблеми. Експертизата им е свързана с работа с деца и млади хора, представители на местни и национални власти, професионални общности (учители, библиотекари, журналисти, медицински специалисти), академична общност, с уязвими и маргинализирани групи и други.

Изпълнените инициативи през последните 3 години (2016-2019) очертават следните специфични възможности и капацитет на организациите:

- **Изследователска и аналитична експертиза**

Организациите от Платформата разполагат със значителен опит в национални, регионални и международни изследвания, проучвания, оценки на политики, анализи и доклади, свързани с темите на развитието. Като член на CONCORD Платформата ежегодно представя доклад за участието на България в политиките за развитие (AIDWATCH reports).

БПМР има стратегически интерес да установява трайни контакти с академичните кръгове за увеличаване на броя изследователи и разширяване на кръга от теми, посветени на международното сътрудничество за развитие и българската политика за развитие. Целта е да се стимулира изследователска дейност в областта на науката за развитие и тя остава дългосрочна.

Натрупаната експертиза на БПМР в сфери като образование, защита правата на децата, здравеопазване, равнопоставеност на половете, и др. позволява на организациите и техните експерти да участват в регионални и международни проучвания.

- **Експертиза в областта на образованието**

Една от силните страни на БПМР е предлагането на разнообразни ресурси, обучителни материали и професионални обучители в широк спектър от теми, които са пряко свързани с устойчивото развитие. Разработени са голям брой специализирани учебни материали и помагала за гражданско образование и образование за развитие, съдържащи обучителни модули за правата на човека, Целите за устойчиво развитие (ЦУР), взаимосвързаност, многообразие, толерантност, равнопоставеност на половете, социална справедливост, устойчиво развитие, и др.

- **Застъпничество, кампании, мониторинг и оценка**

Според секторната си ангажираност, членовете на БПМР имат дългогодишен опит при изпълнението на застъпнически кампании, свързани с местни и национални политики, както и на ниво ЕС и ООН. Това включва както въпроси, свързани с промени в законодателството и политиките в дадена сфера, така и информационни и застъпнически кампании в защита на правата на човека в основните им целеви групи.

Членовете на БПМР участват в редица национални съвети и работни групи към съответните министерства и институции. Освен мониторинг на изпълнението на поетите от държавата ангажименти, експерти участват в разработване на стратегии, регламенти, програми и предложения за реформи, като най-голям опит има в сферите образование, здравеопазване, политики за деца, социална политика.

- **Инициативи зад граница**

Организации в БПМР имат редица инициативи в Западните Балкани и Черноморския регион. Като тип дейности членовете на БПМР изпълняват предимно изследователски проекти или обучения с/за/на местни партньори. Съществуват инициативи, които са свързани с директно предоставяне на здравни или социални услуги, изграждане и поддържане на социално значима инфраструктура.

Наличната образователна експертиза може да се групира по следните теми и целеви групи:

Табл. 1 Образователна експертиза на БПМР

Целеви групи	Теми
Младежи (вкл. деца и младежи в неравностойно положение)	Глобално гражданско образование, сексуално и репродуктивно здраве; представителство на младите хора в международни организации; професионално обучение за бизнес услуги; организиране и провеждане на образователни лагери за уязвими групи деца.
Уязвими общности	Изграждане на капацитет; социална интеграция; достъп до здравни грижи, репродуктивно здраве, дентално здраве; изграждане на социални жилища;
Учители, образователни кадри, НПО лидери	Изграждане на капацитет за преподаване на различни теми от ГО/ЦУР; учене през целия живот; информационни и комуникационни технологии; приобщаващо образование за учители; застъпничество;

Граждански организации	Изграждане на капацитет относно международно сътрудничество за развитие; работа с местните власти и общности в неравностойно положение; управление на НПО, работа с медиите; работа при бедствия и аварии; кризисна комуникация.
Държавни институции на всички нива	Разработване на мерки за социално включване; прилагане на политики за интеграция; стандарти по детска закрила; политика за закрила на детето; сътрудничество с граждански организации.
Бежанци	Предоставяне на услуги, бежански центрове; провеждане на езикови курсове; културен обмен; информиране на широката общественост по теми свързани с бежанците;
Други	Организация и управление на информационни ресурси и библиотеки; изграждане и управление на центрове за обществена подкрепа.

2. Контекст и анализ на обкръжението

- Възможности и предизвикателства на национално равнище

С присъединяването си към ЕС през 2007 г. България поема ангажимента да подпомага по-слабо развитите страни, определени като получатели на Официална помощ за развитие (ОПР). Съгласно чл. 208 на Договора от Лисабон националната политика за сътрудничество за развитие на държавите членки на ЕС, следва да допълва тази на ЕС. Като нова държава членка тя трябва да се стреми отпусканата от нея ОПР да достигне 0,33% от brutния ѝ национален доход (БНД). Постепенно в страната се изгражда механизъм за управление на международното сътрудничество за развитие при отчитане потенциала на гражданския сектор чрез съдействието на БПМР

Политиката на България е в съзвучие с *новия Европейски консенсус за развитие*¹, който очертава основните подходи на ЕС и неговите държави членки за постигане на ЦУР в страните партньори и *Европейския консенсус за хуманитарната помощ*², който определя принципите на действие на ЕС и неговите държави членки в отговор на хуманитарни кризи.

За 2019 г. предоставените от България средства за помощ за развитие са в размер на 0.10% от БНД, като преобладаващата част от тях са за плащане на вноски към международни организации и финансови институции. Цялата ОПР възлиза на 113.6 млн. лв. през 2019 г., от които по многостранна линия са 86%, а по двустранна – 14%. От общо 97.4 млн. лв. ОПР по многостранна линия 92% са били насочени към Европейския съюз, 2, 87% - към Групата на Световната банка и други МФИ, 2.13% - към ООН и нейните агенции.

През 2019 г. общият обем на ОПР по двустранна линия възлиза на 15.4 млн. лв., като помощта е била насочена в следните основни сектори: издръжка на бежанците в България – 7.5 млн. лв.; хуманитарна помощ – 2.6 млн. лв.; добро управление и гражданско общество – 1.99 млн. лв.; социална инфраструктура – 1.96 млн. лв.;

¹ Публикувано онлайн на адрес: https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf.

² Публикувано онлайн на адрес: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42008X0130\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42008X0130(01)&from=EN).

образование – 0.49 млн. лв.; здравеопазване – 0.31 млн. лв.; опазване на околната среда – 0.14 млн. лв.; подкрепа за бизнеса – 0.09 млн. лв.; аграрен сектор – 0.05 млн. лв. и др.

Политиката за развитие е важен външнополитически инструмент за издигане на авторитета на България в регионален и глобален план и за създаване на благоприятни условия за задълбочаването на двустранните отношения със стратегическите ни партньори.

Все още липсва Закон за политиката за развитие. Основните цели, принципи и приоритети на българската политика за развитие са установени с приетото през август 2011 г. от Министерският съвет Постановление № 234. В резултат на неговото изпълнение се полагат нормативните и институционални основи на политиката за развитие на България. През м. ноември 2014 г. е прието Постановление на Министерския съвет № 371 за допълнение на ПМС № 234 за политиката на Р България на участие в международното сътрудничество за развитие, с което са възстановени разпоредбите, делегиращи правата за програмирането на средствата за официална помощ за развитие на министъра на външните работи и финансовото осигуряване на дейността чрез бюджета на министерството на външните работи.

Конкретните цели и задачи на политиката за развитие се определят чрез средносрочно планиране с участието на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество, а изпълнението им подлежи на публичен контрол. Досега са приети и изпълнени две програми, готова е и Средносрочната програма за периода 2020-2024 г.

През 2015 г. България се присъедини към Дневния ред на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. и прие да изпълнява Целите за устойчиво развитие, чийто основен принцип е „никой да не бъде изоставен“. През 2019 г. започна разработването на национална стратегия за развитие на страната до 2030 г. При изготвянето на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 е отделено специално внимание на Дневния ред за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации (ООН) „Да преобразим нашия свят“ и на включените в нея 17 глобални Цели за устойчиво развитие. Дневният ред и Целите са разгледани като рамка на националните политики за развитие, а самата Национална програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 – и като отговора на правителството за изпълнението им. В предварително подготвения документ „Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 е заявено, че България запазва ангажимента си за постигането на Цел 17 от Целите за устойчиво развитие и ще увеличи усилията в рамките на помощта за развитие, която оказва на по-слабо развити страни³.

Българската политика за международно сътрудничество за развитие

През последните години България се утвърждава все повече като страна – донор, която активно се подготвя за осъществяване на една от най-важните външно-политически задачи – членство в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Според записаното в Средносрочната програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ за периода 2020-2024 Официалната помощ за развитие е важен инструмент на външната политика на България и има няколко важни цели:

³ Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030. Министерство на финансите. София, 2019, с. 2.

- да утвърждава България на международната сцена като последователен надежден и предвидим партньор и да защитава националните интереси;
- да подпомага развитието на добросъседски и приятелски отношения със съседните страни и страните, в които има български общности;
- да активизира икономическите връзки с традиционни и нови партньори на България в Близкия изток, Азия и Африка;
- да подпомага преодоляване на бедността и неравенствата вътре и между страните, които стимулират бежанските потоци и нелегалната миграция;
- не на последно място – да утвърждава принципа на мултилатерализма в международните отношения, спазването на международното право, ценностите на демокрацията и правата на човека⁴.

Целите на българската политика на развитие са в унисон с тези на Европейския съюз и на ООН, като отразяват и българските национални приоритети. Сред тях са борбата с бедността, укрепване на социалното и устойчивото развитие и икономическата интеграция на развиващите се страни в световната икономика. Българската помощ за развитие допълва участието на страната в общите инструменти на ЕС за външна дейност за подпомагане на съседните страни и региони, на развиващите се страни и за оказване на хуманитарна помощ.

Политиката на България е в съзвучие с *новия Европейски консенсус за развитие*⁵, който очертава основните подходи на ЕС и неговите държави членки в осъществяването на ЦУР в страните партньори и *Европейския консенсус за хуманитарната помощ*⁶, който определя принципите на действие на ЕС и неговите държави членки в отговор на хуманитарни кризи.

В третата поредна Средносрочна програма за участие на България в международното сътрудничество за развитие, обхващаща периода 2020-2024 г., се потвърждава политическата воля на страната ни за активно участие в многостранните усилия и партньорства за изпълнение на амбициозните Цели за устойчиво развитие, залегнали в *Дневения ред на ООН за устойчиво развитие до 2030 г.* и приети единодушно от международната общност през 2015 г.

В тази нова програма са обогатени географските приоритети на официалната помощ за развитие на България. Районите на Западните Балкани и на Източното партньорство остават приоритет във външната политика на България, тяхното устойчиво развитие и стабилност отговарят на стратегическите интереси на страната. Конкретизират се акцентите към определени страни партньори от Близкия изток и Северна Африка, Африка на юг от Сахара и Азия, като продължение на географските приоритети от предишната Средносрочна програма за периода 2016-2019.

При избора на секторните приоритети на българската помощ за развитие се вземат под внимание глобалните предизвикателства и Целите на ООН за устойчиво развитие. По този начин сътрудничеството за развитие на България подпомага националните

⁴ Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ на Република България за периода 2020-2024

⁵ Публикувано онлайн на адрес: https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf.

⁶ Публикувано онлайн на адрес: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42008X0130\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42008X0130(01)&from=EN).

приоритети за изпълнението на собствените ангажименти по *Дневния ред на ООН за устойчиво развитие до 2030 г.*

БПМР оценява много положително избора на приоритетния сектор здравеопазване, където както България, така и организациите членки на БПМР имат потенциал да участват. Съобразно актуалните проблеми в тази Средносрочна програма е отчетена необходимостта да се добави приоритет на дейности за справяне със здравните, икономическите и социалните последици от глобални кризи и пандемии.

БПМР приема, че България с участието си в международното сътрудничество за развитие допринася за утвърждаване на доброто си име и международен авторитет. Подкрепяме усилията на страната да се присъедини към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

- **Динамика на външната среда**

България има предимството да провежда своята политика за сътрудничество за развитие като член на Европейския съюз, който е най-големият донор в света на Официална помощ за развитие.

Чрез мерки за адаптиране към изменящата се глобална среда, ЕС утвърждава позициите си на водеща сила в глобалните усилия за преодоляване на слабото развитие и на растящите предизвикателства пред света. Европейският съюз залага на споделяне на утвърждаваните през годините европейски ценности за социална справедливост, за солидарност и за ефективна защита на правата на човека. Водеща е ролята на Съюза в изработването на подходи за ефективност и кохерентност на политиката за развитие, за установяване на отношения на партньорство, за посрещане най-общо на глобалните предизвикателства.

Важен стратегически документ е приетият през 2005 г. „Европейски консенсус относно политиката на ЕС за развитие“. В него се подчертава ролята на гражданското общество и неправителствените организации за утвърждаване на демокрацията, социалната справедливост и човешките права. В следващия важен документ от 2012 г. „Програма за промяна“ са потвърдени двата основни стълба на политиката за развитие – „насърчаване на правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и доброто управление“ и „приобщаващия и устойчив растеж“.

През юни 2017 г. е приет нов Европейски консенсус за развитие, с който се осъществява адаптиране на европейската политика за развитие към Програмата за финансиране на развитието от Адис Абеба и към Дневния ред на ООН за устойчиво развитие до 2030 г. В новия консенсус се определят основните принципи и стратегията за постигане на Целите за устойчиво развитие, които ще насочват политиката за развитие на ЕС и държавите членки през следващите 15 години. Отново е потвърден ангажиментът към целта 0,7 % от БНД да се изразходва за помощ за развитие.

Целите за устойчиво развитие и новият Консенсус за развитие са приети като важни хоризонтални принципи в Глобалната стратегия на Европейския съюз в областта на външната политика и политиката на сигурност. В нея се определя стратегическата посока на външната дейност на ЕС и се посочват ясни връзки с Дневния ред до 2030 г. В Глобалната стратегия е заявена амбицията политиката за развитие да стане по-гъвкава и съобразена със стратегическите приоритети на ЕС. Планът е насочен приоритетно към Африка и съседните на ЕС държави.

В Европейския съюз от името на гражданското общество по темата политика за развитие и нейната съгласуваност говори Конфедерацията за подпомагане и развитие (CONCORD). Наред с още 26 национални асоциации в нея участва БПМР. Един от приоритетите на конфедерацията е да наблюдава действията за постигане на съгласуваност на политиките за развитие от страна на ЕС и неговите държави членки.

На глобално равнище се налага тенденцията за еволюция от политики на помощ за развитие към глобално партньорство за развитие, т.е. към равно поставено участие на всички държави в усилията за по-малко поляризация, по-малко бедност и повече справедливост в стихийния глобализационен процес. Това изглежда подходяща рамка за участието на България като донор, особено в двустранните форми на сътрудничество за развитие. Т.е. ролята на донор в отношения с приоритетните за българската политика за развитие държави като Република Северна Македония или Грузия и Армения е значително по-приемлива и за двете страни при заявени отношения на партньорство и взаимна изгода от установените конкретни връзки.

В съвременния свят има разместване на пластове в международните икономически отношения. Расте ролята на така наречените „нови донори“, съответно и значението на икономическите и политическите връзки Юг-Юг. Глобализацията доведе до увеличаване на икономическия ръст в световен мащаб, но нараснаха и неравенствата, при това не само между, но и вътре в държавите. От насочени преди всичко към развиващите се страни Цели на хилядолетие за развитие 2000-2015, в периода 2015-2030 г. се премина към еднакво валидни за всички държави в света Цели за устойчиво развитие. В резултат от това международното сътрудничество за развитие става интегрална част от вътрешните усилия на страните да изпълняват поетите в ООН през 2015 г. ангажименти за работа по 17-те Цели за устойчиво развитие.

3. Оценка на възможностите

Голяма част от организациите разполагат със специфичен опит за работа с различни целеви групи. Богатият опит дава възможност на БПМР да предоставя експертиза и да разпространява добре работещи практики за работа с общности в неравносложно положение в приоритетните за България райони и страни за предоставяне на ОПР.

При съпоставка на анализа на наличната експертиза в БПМР с набелязаните в Средносрочната програма на правителството приоритети могат да се очертаят следните възможности:

- 1) Географските външнополитически приоритети на Средносрочната програма съвпадат с посочени от членовете на Платформата приоритетни страни и региони (най-вече Западни Балкани и Черноморски регион).
- 2) Част от секторните приоритети (като: повишаване качеството на образованието; сексуално и репродуктивно здраве) съвпадат с приоритетите и наличната експертиза в Платформата.
- 3) В стратегическите направления за работа в останалите секторни приоритети трябва да се предвидят конкретни усилия за засилване на капацитета на Платформата. Същото се отнася и до отбелязаните в новата средносрочна програма приоритетни региони.

- 4) В тематичните приоритети (подкрепа за демократични и отговорни институции; защита правата на човека; миграция и развитие) БПМР има капацитет и експертиза за активно участие на всички нива.
- 5) БПМР има потенциал да участва в комуникационната стратегия за сътрудничество за развитие.

Значително по-големи възможности за БПМР се очертават от факта, че в новата средносрочна програма е записано, че „за постигане на по-голяма ефективност на ОПР, България се нуждае от активизиране участието на неправителствения сектор и бизнеса в дейностите по помощ за развитие в съответствие с водещите световни добри практики. За тази цел е необходимо адаптиране на националната нормативна уредба, така че да насърчава участието на българския бизнес и на българските юридически лица с нестопанска цел“⁷.

Разгледаните накратко промени във външната среда позволяват да се направи изводът, че организациите членки на БПМР могат по-успешно да комбинират своята дейност в страната с намеренията си да участват по-активно в проекти на многостранното сътрудничество за развитие. Такава възможност се очертава от настъпващата в света еволюция от помощ за развитие към глобално партньорство за развитие, където донори и реципиенти са в равнопоставени отношения. Тя е отразена и в набора от цели в Дневния ред на ООН за устойчиво развитие до 2030 г., по-специално в Цел 17 – „Възстановяване на глобалното партньорство за устойчиво развитие“.

4. Оценка на предизвикателствата

Докато ЕС като блок остава най-големият донор в света, остават опасения, че донорите от ЕС губят фокус върху ефективността на помощта за развитие. Интервенциите в ключови области, за които е доказано, че допринасят за намаляване на неравенствата, като инвестиции в най-слабо развитите страни, равнопоставеност и подкрепа за гражданското общество, също до голяма степен изостават.

Тъй като неравенството, изключването и маргинализацията възпрепятстват напредъка по ЦУР, има спешна необходимост ОПР да се съсредоточи върху начина на разпределението ѝ, за да служи по-добре на принципа „никой да не бъде изоставен“. Въпреки че ЕС е заложил този принцип в Европейския консенсус за развитие, не съществува систематичен подход или методология за идентифициране на тези хора. Да не изоставиш никого изисква подход, ориентиран към хората, за да се проведе задълбочен процес на идентификация, фокусиращ се както върху хората, които са най-маргинализирани, изключени или дискриминирани, така и върху най-бедните и финансово най-затруднените страни. В този смисъл ЕС, съответно и България, трябва да работи за значително подобряване на качеството и обхвата на дезагрегираните данни.

Основното предизвикателство пред българската политика на сътрудничество за развитие е реализиране на поетия ангажимент с присъединяването на страната ни към ЕС. България, също като на останалите нови държави членки, приети след 2002 г., следва да се стреми да достигне нива от 0.33% от брутния национален доход (БНД) на отпусканите средства за официалната помощ за развитие (ОПР) до края на времевия хоризонт на *Дневния ред на ООН за устойчиво развитие до 2030 г.* за постигане на ЦУР. Това предполага постепенното увеличаване на средствата за ОПР, включително

⁷ Средносрочна програма 2020-2024, цитирано произведение, с. 28.

мобилизиране на финансови ресурси от частния сектор и засилено сътрудничество с други чуждестранни донори и международни организации.

5.Предизвикателства и решения, отнесени към БПМР

	Предизвикателства	Възможни решения
1	Икономическата криза е намалила обема на икономиките в световен мащаб, включително и в блока на ЕС. Това създава допълнителни аргументи на противниците на политиките за развитие	На ниво ЕС БПМР може да повлиява чрез активно участие в CONCORD Изграждане на по-широка база от партньори, за да може успешно да популяризира европейската политика за развитие в страната
2	В България традиционно има ниска подкрепа към политиките за развитие	Провеждане кампании и образователни инициативи с ясни комуникационни послания
3	Работата на българското МВНР при управление на програми е с тежка администрация	Инициране оценка на администрирането на програмите и разходването на средствата по помощ за развитие
4	Липса на Закон за сътрудничеството за развитие	Застъпничество за приемане на Закон в сферата
5	Липса на устойчиво финансиране и диверсификация на източниците	А) Разширяване на партньорството си със сродни организации и активно участие в мрежи (GCAP, CONCORD) с цел разработване на общи проекти Б) Търсене на възможности за работа с частния сектор.

6. Стратегически план за развитие на БПМР за периода 2020-2024

За постигането на стратегическите си цели, БПМР определи области, в които да съсредоточи усилията си. Идентифицираните специфични теми отразяват резултатите от направения анализ на експертната на членовете на БПМР и посочените от тях приоритетни области. Освен това те следват и секторните и тематични приоритети на Средносрочната програма за помощ за развитие (2020-2024), както и документи, свързани с Целите на ООН за устойчиво развитие.

Стратегически програмни области	Стратегическа цел	Средства
1. Застъпничество и партньорство в подкрепа на политики за развитие	Да влияе върху политиката за развитие, разработването на стратегии и тяхното изпълнение на национално и международно ниво чрез създаване на ефективно партньорство със съответните държавни институции и други заинтересовани страни като гаранция за прозрачност при предоставянето на българската помощ за развитие	<p>Организиране и провеждане на застъпнически кампании за приемане на Закон за международно сътрудничество за развитие</p> <p>Изработване на ясни правила за участие на НПО и за разпределяне на ОПР;</p> <p>Прилагане на интегриран подход, мониторинг и оценка на изпълнението на българската политика за развитие и нейните инструменти.</p> <p>Застъпнически кампании за изпълнението на ЦУР в България;</p> <p>Организиране и участие в национални и международни кампании в областта на развитието</p>
2. Международно сътрудничество и хуманитарна помощ	Да насърчава участието на своите членове в национални и международни инициативи на сътрудничеството за развитие и да подпомага по-нататъшното изграждане на техния капацитет за изпълнение на мисията на Платформата;	<p>Активно участие в международни мрежи и коалиции и съответните работни групи</p> <p>Участие в международни инициативи за обмен на опит за работа в трети страни</p> <p>Участие в международни проучвания в областта на развитието</p> <p>Участие в изготвяне и изпълнение на международни партньорства и проекти</p> <p>Сътрудничество с МВнР при необходимост за предоставяне на екипи, експертиза и услуги за оказване на хуманитарна помощ</p> <p>Поддържане на трайни партньорства с организации в приоритетните страни; идентифициране на практики и методи, подходящи за съответните общности; адаптиране и предлагане на експертиза и опит; обучения по ГО/ОР</p>

			<p>Подобряване на достъпа до здравни услуги за уязвими общности в приоритетните страни;</p> <p>Насърчаване на сътрудничеството между държавните институции и неправителствения сектор в приоритетните страни.</p>
3	Глобално образование, образование за развитие и популяризиран е на ЦУР	Да повиши информираността на българското общество относно сътрудничество за развитие и неговите инструменти	<p>Информационна кампания за ползите и възможности от сътрудничество за развитие и ЦУР</p> <p>Организиране и провеждане на събития и обучения за активно включване и участие в инициативи за развитие;</p> <p>Укрепване на сътрудничеството с МОН и други институции за включване на ГО в училищната програма.</p>
4.	Подкрепа на демократичните процеси и развитие на гражданското общество в съседни държави	Да съдейства на общности в развиващите се страни в прилагането на добри практики, с цел повишаване на качеството на здравеопазването и образоването, за изкореняване на бедността и насърчаване на устойчивото развитие	<p>Подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на информираността на уязвими общности в приоритетните страни;</p> <p>Проучване на нуждите и укрепване на сътрудничеството с НПО в съседни държави;</p> <p>Предоставяне на експертиза и обучения в теми като: изграждане на капацитет на НПО, работа с уязвими общности; образование; социално включване; здравеопазване; застъпничество; права; работа с институциите; набиране на средства и др.;</p> <p>Припознаване на Платформата като източник на експертиза за подкрепа на НПО в други страни;</p>
5	Представителност, членство и устойчивост на БПМР	Да гарантира широко представителство на интересите на българските неправителствени организации в областта на националното и международно сътрудничеството за развитие;	<p>Подобрена визия на БПМР в страната и в чужбина (комуникация, работа с медии, уеб сайт, събития, и др.)</p> <p>Привличане на нови членове и съмишленици с необходима експертиза;</p> <p>Привличане на агенции, институции, академични и бизнес организации към БПМР като асоциирани членове</p> <p>Повишаване на капацитета на членовете на БПМР</p> <p>Изготвяне на план за постигане на финансова устойчивост (програми, източници на финансиране, членски внос, и др.)</p>